

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำ งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล
5. สถิติในการศึกษา

ประชากร

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- 2.1 ข้าราชการการเมือง ได้แก่ คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคาม และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม รวมทั้งสิ้น 36 คน
- 2.2 ข้าราชการประจำ ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม รองปลัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้อำนวยการกองสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคาม หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในและหัวหน้าฝ่ายสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคาม รวมทั้งสิ้น 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยอาศัยหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและทฤษฎีการคลังและงบประมาณขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ระเบียบและวิธีการจัดทำงบประมาณ และได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะ

ของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยโครงสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายรวม 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมงบประมาณ ขั้นตอนอนุมัติงบประมาณ และขั้นตอนบริหารงบประมาณ โดยแบ่งระดับการดำเนินงานเป็นมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นลักษณะถามปลายเปิด โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่เกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำงบประมาณ

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า

2.2 ทำการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการศึกษาให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดของการศึกษา

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความถูกต้องของรูปแบบแบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยการหาค่า IOC (Index of congruence) ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.4.1 นายคณาวุฒิ ไชยคำภา ตำแหน่ง นักบริหารงานช่าง 7 รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองช่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ร.ป.ม. (สาขา นโยบายสาธารณะ)

2.4.2 ผศ.กัญญา บุรีรัตน์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ภาษาไทย)

2.4.3 ผศ.ว่าที่ ร.ท. ธนพงศ์ จันทชุม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักบริการ
วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษา พ.บ. (สถิติประยุกต์)

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ไข จากนั้นนำ
แบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
(Discrimination) โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product
Moment Correlation Coefficient) และหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (Reliability
Coefficient) ของครอนบาค สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ใช้ในส่วนของคำถาม
ตอนที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

2.6 แบบนำสอบที่ผ่านการทดลองใช้ มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามจนถูกต้อง
สมบูรณ์จากนั้นจัดพิมพ์แบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง
กับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
- 3 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาทำการตรวจสอบ
ความสมบูรณ์ของการตอบ จนครบตามจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาแล้วนำไป
ประมวลผล ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการประมวลผลและ
วิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์
2. กำหนดรูปแบบสำหรับลงรหัสตามตัวแปรที่กำหนดไว้ และกำหนดระดับ
คะแนนในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

3. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 70)

4.51 – 5.00	หมายความว่า มีการดำเนินงานมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายความว่า มีการดำเนินงานมาก
2.51 – 3.50	หมายความว่า มีการดำเนินงานปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายความว่า มีการดำเนินงานน้อย
1.00 – 1.50	หมายความว่า มีการดำเนินงานน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา และตำแหน่ง โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) มาเปรียบเทียบกัน

5. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำมาแจกแจงความถี่นำเสนอเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้สถิติที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ

1.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence: IOC) หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 167)

สูตรหาค่าเฉลี่ยค้ำนี้ความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ค้ำนี้ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา

หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาวิธีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ (Item-total Correlation) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Item-total Correlation) โดยใช้สูตรค้ำนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 94)

$$R_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ R_{xy} แทน อำนาจจำแนก
 X แทน คะแนนรวมทั้งหมดของแต่ละคน
 Y แทน คะแนนข้อที่....
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach การหาความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรค้ำนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 94)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(t - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistics) หรือค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) การสัดส่วนหากกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน (นิตยสาร คณิตศาสตร์ 2542 : 144)

$$\text{สูตร } P = \frac{fx100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	จำนวนหรือความถี่ที่ต้องการหาค่าร้อยละ
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (กาญจนา วัฒนา, 2548 : 106)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนดิบ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คือ รากที่สองของความแปรปรวน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร s ใช้สูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ	σ	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบของผู้ตอบแบบสอบถาม
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบของผู้เรียนแต่ละคน ยกกำลังสองทีละตัว
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม